

Oud-Duits, maar dan nieuw

Met deze artikelenreeks bereidt *Roofs* de tweede editie van de verkiezing van het Dak van het Jaar voor. De verkiezing wordt georganiseerd door de Stichting Dakpromotie. Welk dak wordt het Dak van het Jaar 2016?

Een gebouw dat is ontworpen als gemeenschapskunst, waarbij kunst en kunstnijverheid de architectuur ondersteunen en accentueren. Een gebouw dat 'De Industriële Groote Club' huisvest en is gelegen aan de Dam in Amsterdam. Dat gebouw heeft na 100 jaar weer het dak gekregen dat het verdient.

RIJKSMONUMENT

In 1913 werd in Amsterdam 'De Industriële Club' opgericht met het doel een ontmoetingsplaats te creëren voor mensen uit het bedrijfsleven. Na drie jaar kon de club haar intrek nemen in het eigen sociëteitsgebouw 'Industria', gelegen op de hoek van de Dam en het Rokin. Sinds 2001 is het een Rijksmonument en ruim 100 jaar na de bouw is het gebouw nog altijd in gebruik als zakelijk tref- en ontmoetingspunt voor de nu Koninklijke Industriële Groote Club.

In 2014 wordt besloten tot de aanpak van het gebouw. De bovenste verdiepingen worden gerenoveerd tot hotelkamers en ook het dak moet worden gerenoveerd. De toestand van het dak, maar vooral die van de onderdelen in het dak, zijn deplorabel. Ridder Skins for Buildings wordt gevraagd een aanbieding te maken voor het vernieuwen van de bedekking. Een inspectie van het dak leert dat dit bijzondere gebouw ook een bijzonder dak heeft, met

ornamenten en details die vragen om een renovatie met respect.

Uit historisch onderzoek van Ridder blijkt dat het dak oorspronkelijk met leien gedekt was in een 'oud-Duitse' dekking. In de afgelopen 100 jaar is de dakbedekking drie keer

vervangen. Het dak heeft tot 2015 een natuurleien maasdekking gehad uitgevoerd met 'asbest leien'.

Na dit onderzoek wordt gekeken naar de andere panden op en rond de Dam. Industria is onlosmakelijk verbonden met de Beurs van Berlage, de Bijenkorf, de Nieuwe Kerk en het Paleis op de Dam. Vervolgens wordt gekeken naar de nieuwe functie van de ruimten onder het dak: het gehele dak moet gaan voldoen aan de eisen van de 21^e eeuw en dus een uitstekende warmteweerstand krijgen. Dit alles leidt tot een gedurfd advies van dakregisseur Ridder Skins for Buildings aan de opdrachtgever: een totaal nieuw dak over het bestaande dak, afgewerkt met nieuwe leien in de oorspronkelijke oud-Duitse dekking. Alle ramen, kozijnen, loden aansluitingen, goten, loden en koperen daken, alle ornamenten – alles moet worden vernieuwd.

In het najaar van 2015 wordt het project gestart. Voor de herfst van 2016 moet het dak zijn afgerond.

WERKZAAMHEDEN

We mogen het werk in uitvoering bezichtigen op het moment dat het gehele gebouw in de steigers staat. De tour begint in de prachtige foyer van het gebouw, de onderste verdiepingen zijn tijdens de renovatie gewoon in gebruik. Van daaruit gaan we met de lift naar de 5^e verdieping om vanuit de chique lift rechtstreeks in een bouwplaats op hoogte te stappen. De aannemer heeft een deel van het platte dak bovenop het gebouw verwijderd om bouwmaterialen te hijsen. Delen van de houten kapconstructie zijn daarvoor verwijderd en vervangen door een stalen kooiconstructie. Een slimme manier om logistieke ruimte te creëren. Op het moment van ons bezoek is het ontstane gat afgedekt met een tijdelijk plat dak. Dit dak zal na realisatie van de bovenste verdiepingen vervangen worden door een glaskap die een atrium afdekt.

Gertjan Zikken, uitvoerder van Ridder, geeft tekst en uitleg. Onder andere waarom alle aansluitingen en onderdelen

Afbeelding uit het Plan van Aanpak van de oorspronkelijke situatie.

vernieuwd moesten worden, de nieuwe dakbedekking ligt ca 20 cm 'hoger' dan de oude. Het bestaande dakbeschot is doorgenageld en plaatselijk is het dakhout hersteld en afgewerkt met een dampopen waterkerende folie. Daarop zijn verticaal ventilatielatten aangebracht waarop weer horizontaal teruggedroogde vuren mes- en groefplanken zijn geslagen. Op deze planken is vervolgens de tweede laag waterkerende folie aangebracht. De leien oud-Duitse dakbedekking, 3 laags gedekt, is de nieuwe watervoerende laag. Alle aansluitingen zijn uitgevoerd met zinken verholten goten en alle loden waterslagen zijn vernieuwd.

Zikken wijst op de afwerking en de details en stelt de meesterleidekker voor. Die legt geduldig uit hoe de hellingshoek tot stand komt en hoe die wordt uitgezet. Dat de hellingshoek 'op de heersende windrichting' wordt gelegd en hoe de begin- en de eindaanzet van de leibedekking wordt gerealiseerd. Hoe het lood wordt ingedekt bij de hoekkepers en hoe dit lood te felsen om te eindigen in de roef. Hoe de monnikskappen zijn uitgevoerd en het loodwerk van de dakkapellen. Alles wordt onder toezicht van SKG-IKOB uitgevoerd.

Ook al is het uitzicht op de Dam fantastisch, het is jammer dat het werk op meer dan 20 meter hoogte ligt. Maar de foto's maken een hoop goed. ●

DAKRENOVATIE INDUSTRIA TE AMSTERDAM

AANNEMER	BOUWBEDRIJF STEENBEEK, LOENEN AAN DE VECHT
DAKREGISSEUR	RIDDER SKINS FOR BUILDINGS, ZWAAG (ONDERCONSTRUCTIE, ISOLATIE, ZINK-, LOOD- EN LEIWERK)

Dit artikel kunt u lezen op www.roofs.nl